

001	006	016	026	036	046	056	066	076	086	096	106	116	126	136	146	156	166	176	186	196	206	216	226	236	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	346	356	366	376	386	396	406	416	426	436	446	456	466	476	486	496	506	516	526	536	546	556	566	576	586	596	606	616	626	636	646	656	666	676	686	696	706	716	726	736	746	756	766	776	786	796	806	816	826	836	846	856	866	876	886	896	906	916	926	936	946	956	966	976	986	996
001	006	016	026	036	046	056	066	076	086	096	106	116	126	136	146	156	166	176	186	196	206	216	226	236	246	256	266	276	286	296	306	316	326	336	346	356	366	376	386	396	406	416	426	436	446	456	466	476	486	496	506	516	526	536	546	556	566	576	586	596	606	616	626	636	646	656	666	676	686	696	706	716	726	736	746	756	766	776	786	796	806	816	826	836	846	856	866	876	886	896	906	916	926	936	946	956	966	976	986	996

10

PÄIVÄSTÄ TOISEEN

20.05.15

Aurinko nousee
Helsingissä kello 4.31
ja laskee kello 22.04
Oulussa kello 3.37
ja laskee kello 22.55

Päivän sana
20.5. Sinä päivänä Herra on oleva koko maanpiirin kuningas. Hän on oleva yksi ja ainoa Jumala ja hänen nimensä ainoa, jota avuksi huudetaan. Sak. 14:9
21.5. Seurakunta on Kristuksen ruumis ja hänen täyteytensä, hä-

nen, joka kaiken kaikessa täyttää. Ef. 1:23

Nimipäiviä
Tänään keskiviikkona: Karoliina, Lilja, Lilli
Huomenna torstaina: Konsta, Kosti, Konstantin

Mietelause
Ei ole mitään rehellisyyttä, että sanoo kaiken, mitä ajattelee. Paljon parempi olisi ajatella, mitä sanoo.

Timo Parvela

MERKKIPÄIVIÄ

60-VUOTIAS

MH-yhdistyksen valtuuston jäsen
Pasi Laajola 21.5.
Suomusjärvi.

Lähetä merkkipäiväilmoitus MT:hen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivän-sankarin suostumuksella lähetettyjä merkki-päivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai väri-kuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeis-tään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi.

KOULUPÄIVÄKIRJA

Lukutaito

Kirjailijaystäväni Jouko Tyyrin kanssa oli tapana keskustella myös koulusta. Tyyri sanoi tämän digiajan alussa, että nyt kerrankin pojilla on alue, jolla voi päteä koulussa tyttöjä paremmin. Hän tarkoitti tietokoneosaamista.

Mutta mitä tutkimukset osoittavatkaan tänään? Tytöt ovat poikia etevämpiä myös mediatekstin lukemisessa.

Nyt puhutaan lukutaidosta. Ennen se merkitsi kaunokirjal-lisen tekstin omaksumista, sen äärellä viihtymistä, sen kautta oman miellemailman kokemista, tunne-elämän kasvua ja sanataidon kehittymistä. Jokainen tarkka opettaja huomasi, että lukeva oppilas oli myös sosiaalisissa taidoissa osaava ja osasi kertoa ehkä muita paremmin omista haluistaan, petty-myksistään tai taidoistaan.

Siksi esimerkiksi kirja oli koulun perusopetusväline ja koulukirjasto koulun sydän.

Sitten tuli digihuuma, joka nyt pyrkii koulun ainoaksi järjestelmäksi. Muistan opettajavuosiikymmeniltäni kaksi vai-hetta, jolloin oppilas joutui järjestelmän uhriksi. Ensimmäi-nen niistä oli suuri maaltamuutto 1960-luvun lopulla. Lapsi joutui hylkäämään tutun lähikoulun, oman perheen asema muuttui ja piti sopeutua kaupunkien ja suurten asutuskes-kusten kouluihin, joissa oli eri opetustavat, oppimateriaalit ja uudet, oudot kaverit.

Toinen vaihe oli peruskoulun alku 1970-luvun alussa. Uusi koulu oli aloittanut pohjoisessa ja idässä. Etelä aloitti myö-hemmin, koska peruskoulun jarruttajat olivat siellä. Kun nämä lapset tulivat vanhan koulun kuntiin, oppikirjat olivat erilaisia, samoin opetussuunnitelmat. Koululapsi joutui sopeutumaan järjestelmään, kun olisi pitänyt olla toisin. Kun peruskoulu aloitti eri aikaan eri maakunnissa, se oli kallistakin.

Nyt on sama tilanne.

Vaikka meillä ei ole opetuskokonaisuuksia eri aineisiin, jotkut koulut vannovat läppäriopetuksen voimaan. Opetta-jakaan ei ole koulutettu. Jotkut innokkaimmat sanovat, että kun lapsi luokassa avaa läppärin, hänen oppimisympäristönsä on koko maailma.

Mutta katsotaanpa tätä koulun arjen kannalta. Meillä maassamuutto on yhtä vilkasta kuin maaltamuutto am-moin. Kun lapsi saapuu kouluun, jossa on vain älytaluja ja läppäriopetusta, joihin hän ei ole koskaan tutustunut, hän on se kielipuoli, josta meillä perheiden Ruotsiin muuttaneista lapsista on kokemusta. Lapselta viedään kaikki tutut elemen-tit, erityisesti kieli ja lukutaito!

Aidikielenopettajat ovatkin huolissaan ja sanovat, että on erheellistä luulla, että some-maailmasta poimitut oppikatkel-mat korvaisivat oppikirjan – tai kirjan yleensä.

Voidaankin kysyä, miten käy aivojemme ja tunne-elä-mämme, jos lapsesta saakka joudumme sopeutumaan toisten luomaan virtuaalitodellisuuteen.

On pakko laittaa esiin Anelma Järvenpää-Summasen runo (Tehtävänä elämä, Maahenki 2005) tästä kipeästä kohdasta. Onko niin, että kirjailijat sittenkin näkevät paremmin tulevai-suuden kuin monet muut?

Nyt

Tieto virtaa vuolaana, käy päälle, ristiäilokkoo.

Vanhemmat laskevat lapsensa virtaan, sen kuljettaa, viedä.

Tuntematon poimii mooseksen virrasta.

Tietävätköhän vanhemmat ja opettajat, mihin virtaan he lapsensa laskevat, kun läppärit avataan maail-man niillejä, amatzoja ja mississippejä kohti.

Ja kuka lapset poimii kasvatuksensa? Ainakin opettajat tarvitsevat nyt psykologista lukutaitoa.

Väinö ilmestyy e-kirjana

Väinö-sarjakuva on saanut myös sähköisen muodon ja Väinön seikkailuja voi lukea e-kirjana. Ensimmäinen e-kirja Väinö – roudan ruhtinas ilmestyi tou-kokuun alussa. Lisää on tulossa lähiaikoina. Syksyllä julkaistaan perinteinen sarjakuva-kirja.

Mänty-Saimaan metsänhoi-toyhdistyksessä työskentelevän **Pasi Rahikaisen** Väinö-hahmo syntyi yli 20 vuotta sitten.

Väinö ilmestyy kolme kertaa viikossa Maaseudun Tulevaisuu-dessa. Rahikaisen pilapiirroksen vuoro on maanantaisin ja keski-viikkoisin pääkirjoituksivulla.

JUHA KAIHLANEN

Väinö on maailman laiskin mies.

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Meillä maassamuutto on yhtä vilkasta kuin maaltamuutto ammoid.

MATTI SUMMANEN KOULUPÄIVÄKIRJASSA

Espanjalaisen, kreikkalaisen ja puolalaisen koulun lapset ahertavat tämän viikon Nopankylän koulussa. Ohjelmassa on muun muassa retki Ähtärin eläinpuistoon.

Nopankylän koulu on nyt tupaten täynnä lapsia

Ilmajokelaisten lasten englannin kielen taidot kehittyvät kohisten, kun koulu sai 21 lisä-oppilasta Espanjasta, Kreikasta ja Puolasta.

ILMAJOKI (MT)

Lasten englannin kielen taidot pääsevät Ilmajoen Nopankylän koulussa lukuvuoden huipen-nukseksi todelliseen tuliko-

keeseen. Koulun oppilasmäärä tuplaantui maanantaina 21:stä 42:een, kun koululle pelmahti viikon ajaksi 21 uutta oppilasta Espanjasta, Kreikasta ja Puolasta. ”Kyllä siitä vähän sai selvää”, kommentoi kuudesluokkalainen **Ville Haavisto**, joka kuunteli uusien oppilaiden kanssa eng-lanninkielisiä ohjeita tynnyliinan ompeluun.

Nopankyläläiset ovat pöntän-neet englantia toiselta luokalta lähtien. Vierailijoista espanja-laiset oppilaat ovat taapertaneet koulutielle jo kolmivuotiaina. Tuolloin alkoi myös englannin harjoittelu.

”Tämän kahden vuoden yhti-estyöhankkeen tavoitteena on meidän koulussamme englannin kielen oppiminen. Kukin koulu toteuttaa hankkeessa sovituja yhteisiä teemoja omalla paino-tuksellaan”, kertoo EU-hank-keen espanjalainen pääkoor-dinaattori **Mónica Arellano Espitia**.

Hän opettaa englantia Koil-lis-Espanjan Fragassa sijaitse-vassa koulussa. Koulussa on 600 oppilasta, joten Suomeen lähtijät piti karsia tiukoilla kriteereillä.

”Mukaan pääsi 12 oppilasta, jotka saavuttivat parhaat pisteet käytöksessä ja arvosanoissa.”

Haavistoa ja luokkakaveria **Jere Pörrä** hieman huvittaa, kun he kuulevat, ettei tiukasta karsinnasta päässyt läpi yhtään espanjalaispoikaa.

”Sijoilla 13 ja 14 oli poikia”, Arellano Espitia sanoo.

Ensi vuonna Espanjaan
Yhteistyökoulun poikiin ilmajo-kelaiset pääsevät tutustumaan ensi vuoden toukokuussa. Silloin he tekevät hankkeeseen kuulu-van vastavierailun Espanjaan. Hankerahat eivät ihan riitä kaik-kien matkaan, joten matkakassaa kerätään vanhempien kanssa talkoilla.

Pienelle kyläkoululle moni-kymmenpäisen vierailijajoukon isännöinti on valtava ponnistus. Koulussa on kaksi opettajaa, avustaja ja osa-aikainen erityis-ja musiikin opettaja. Koko hen-kilökunta on paikkinut lujasti töitä, jotta vierailijat saataisiin viihtymään.

Koulun johtaja **Sirkku Vainio-Hynnä** kiittelee myös oppilai-den vanhempia avusta.

”Kun pyysin lakanointa, pol-kupyöriä ja kyytiapua, kaikki järjestyi.”

Vainio-Hynnä kelpuu oppi-laiden sanavaraston kehittyneen rutkasti marraskuussa alkaneen

yhteistyöhankkeen ansiosta. Samoin tietotekniikkataitoja on harjoiteltu ahkerasti, kun hank-keeseen liittyvät koulutyöt esi-tellään sähköisiä kanavia pitkin eurooppalaisille kumppaneille.

Arellano Espitia halusi suo-malaisen koulun mukaan hank-keeseen, koska suomalaisella peruskoululla on kovettu maine kansainvälisissä vertailuissa.

Kuudesluokkalainen Haavisto ei kanna stressiä koulumainees-ta. Häntä mietityttää enemmän metsästyskoe, joka pitäisi läpäis-tä, jotta ura kyyhkysten ja jänis-ten metsästäjänä voisi alkaa.

HANNA LENSU

Suomalainen koulujärjestelmä kiinnostaa yhteistyöhankkeen vetäjää Mónica Arellano Espitiaa.

METSÄLLÄ

Tapiolan vainioilla

Kuulas pakkasaamu, puut lumi-vaiassa ja aurinko pilkstelee latvuksissa. On mitä parhain jäniskeli. Pappa laittaa gepsin Ansan kaulaan ja laskee koiran irti, vilkkaase kelloa ja laittaa hihnan olalle.

Alan kerätä nuotiopaikalle puita. Syksyllä tuli jo katsottua hyvät nuotiopuut. Silloin olivat mättäät täynnä puolukoita. Aina, kun Ansa sai ajon ja se pyöri mukavasti lähimaastossa, minä poimin puolukoita saavillisen ja vahdin nuotiota.

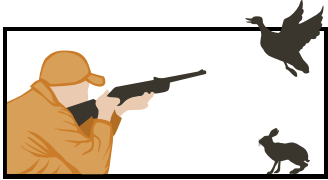
Joskus kyykittyäni aikani mät-täillä, alkoi tuntua siltä, että pi-täisi käväistä isolla asialla, mutta autossa ei ollut muuta paperia kuin rekisteriote. Siitä pappa sanoi, että siihen et ainakaan leimaa, pyyhi vaikka sammaleen. Tuluani asialta sainoin papalle, että ei siitä nyt oikein hyvää tullut. Siihen pappa sanoi, että tosimiehellä pitääkin olla aina ruskea raita housuissa.

Tulipahan poimittua hyvä tili syksyisestä metsästä, ja löysin äidille hyvät marja- ja sien-i-paikat. Ensi kesänä voin ostaa marjatilillä veljeni kanssa uusia kalastustarvikkeita ja pikkusis-kolle virvelin.

Puita katkoessani kuulin, kuinka Ansa sai ajon. Huikkasin papalle, että nyt lähti. Pappahan sen varmaan gepsistä jo huo-masi, mutta minä toimin papan korvina, kun vanhojen metsä-miesten kuulo tahtoo heiketä.

Kun ajo alkoi pyöriä hyvin lä-himaastossa, aloin nuotion teon. Vuoleskelin tervaksesta lastuja ja asettelin niitä puiden väliin. Muistelin, kuinka ensi kerran syytiin nuotiota, ja syytykeinä meni kaikki eväspaperit, vessa-paperit ja kenkäheinätkin, eikä se silti syytynyt. Pappa opetti oikean tavan ja nyt nuotio syyty yhdellä tikulla.

Kun olimme syöneet mak-karat ja juoneet kahvit, arveli pappa, että ajo saattaisi tulla läheisen nevan laitaan. Siinä oli

hyvä passipaikka ja hyvällä tuu-rilla saisi Ansalle kaadon.

Seisoimme nevan laidassa kiihkeää haukkua kuunnellen. Pappa osasi lukea haukusta, kuinka lähellä koira oli jänistä. Pappa käski olemaan hissuk-seen ja otti aseensa olalta. Seisoin hievahtamatta. Näin, kun jänis tuli juosten nevan laitaa. Pidä-tin hengitystä, kun pappa nosti haulikon poskelle ja lähetti vih-tavuodenpiiskan matkaan. Heti oli jäniksellä konttori sekaisin. Se teki täyden ilmapoltin ja mät-kähti hangelle selälleen. Se oli laaki ja vainaa.

Ansa tuli paikalle nuuhki-maan. Pistin sille hihnan ja pap-pa ehdotti, että ottaisain isosta jä-niksestä kuvan ja lähettäisin sen

Härmän jänismiehille tekstillä niin on isoo, että joutuu kaharen kantaa. Siinä olisi vastine viime-kesän viesttiin, jossa kerrottiin, että härmäläisten Posiolla pyy-dystämä lohki piti tuoda kattote-lineellä kotiin.

Pappa avasi jäniksen ja antoi Ansalle makupalat taputellen ja kehuen tyytyväisenä. Sitten Ansa nostetaan auton häkkiin ja pappa tarkastaa sen tassut ja silmät. Sitten se pyyhkäistään kuivaksi ja asetetaan makuulle. Vielä pitää vähän taputella ja kehua.

Kotimatalla jo vähän nuokut-taa, ja pappa kysyy, että menikös se jo päivä korvaan. Seitsemän tuntia raitista ilmaa, nuotioma-karaa ja pitkästi kävelyä, niin kyllä se nukuttaa. Onnistuneen päivän päätteeksi tunnen syvää tyytyväisyyttä ja kiittolisuutta. Tunnen olevani etuoikeutettu kokiessani kaiken tämän.

HELEENA LASSILA

Kälviä

Ville Haavisto ja Jere Pörrä (vas.) isännöivät naisvaltaista vierasjoukkoa muun muassa tynnylinatyomailla.

Karl Adam jatkaa hyvää työtä Kiikun tallissa

» Karl Adam on seitsemän-vuotias lämmin-verinen ruuna, joka on tähän mennessä voittanut 11 uransa 65 kilpailusta.

Hollolassa toimiva Kiikun talli sai viime torstaina erityisryhmäläiset voivat jatkossa osallistua suosikkihevosensa hoi-toon ja arkiasikareisiin päivittäin.

Rauhallisesti ja ystävällisesti kaikkiin suhtautuva Kalle on vieraillut Hollolassa monesti aiemminkin, ja ryhmäläiset ovat seuranneet sen startteja aina te-levisiosta.

KAUJALEENA RUNSTEN

JOHANNES TERVO

Ravuri Oy:n päivätoiminnassa